

KLAUZÁL GÁBOR.

1804—1866.

MOST NOVEMBER 18-ÁN volt századik évfordulója annak, hogy a negyvenes évek nagy nevű politikusa, az első magyar felelős kormány tagja, *Klauzál Gábor* született. Ez évfordulót megünnepelte Szeged város polgársága, mely *Klauzált* annak idején képviselőjéül küldte az országgyűlésre; Budapest főváros pedig emléktáblával fogja megjelölni az egykori Károly-kaszárnya, a mai központi városháza ama szobáját, melyben a kitűnő államférfiú száz évvel ezelőtt mint egy katonatiszt fia született.

Klauzál Gábor Pesten 1804 november 18-án született, a belga származású *Clauzel*-családból. Ősei azonban nem voltak eredetileg belgák, hanem cseh eredetűek s a huszita üldözések korában menekültek Belgiumba. *Klauzál atyja*: *János* vissza is tért Ausztriába, midőn nővére férjhez ment *Pöck báró* tábornokhoz *Brünnben*, s az osztrák hadseregbe lépve, az *Esterházy-huszároknál* ezredesi rangig emelkedett és 1793-ban «szlakoviczi» előnévvel magyar nemességét is nyert. A napoleoni háborúban Pesten a polgárőrség brigadéros volt, majd kilépve a hadseregből, *Csongrád megyében* telepedett meg, hol a *Károlyi grófok* gazdaságában lett gazdatiszt. *Babarczy Irmát* vette nőül, kitől négy fia született, és pedig *Imre* a legidősebb, kiváló nemzetgazda, a ki irodalmilag is működött, egy második, a ki orvosi pályára lépett, a harmadik *József*, a ki katonai pályára lépett s

1848-ban mint őrnagy harcolt a honvédek soraiban s végre a negyedik, *Gábor*.

Gábor Pesten a kegyesrendiek gimnáziumában végezte iskoláit, majd a jogi pályára lépett s 1824-ben ügyvédi vizsgát tett. Mindig az első tanulók közé tartozott, s így senkit sem lepett meg, hogy már ügyvédi vizsgája letétele után, 1824-ben, *Csongrád megye* előbb első aljegyzőjévé, majd egy év múlva ülnökké választotta. S még ugyanazon évben táblabíró lett. Ugyanakkor meg is nősült, egy szegedi gyógyszerész leányát, *Prezecska Mária*t vevén nőül.

Közzereplésének első idejéből megemlítjük, hogy *Deák Antallal*, a «haza bölcsének» bátyjával együtt őt küldték ki a horvát részekbe nádori biztosul, 1831-ben a *Csongrád megyében* garázdálkodó rablóbandák megfékezésére föllállított rögtönítélő bíróság tagja lett s ugyan-

azon évben a kholera-járvány leküzdésére alakult «egészségre ügyelő állandó bizottság»-ban is buzgón működött.

Ily módon a közfigyelmet már korán magára vonta, s nem is csoda, hogy az 1832—36. és az 1839—40-iki országgyűléseken *Csongrád megye* *Klauzált* találta legérdemesebbnek arra, hogy követéül küldje az alsó táblára, hol mint a szabadelvű ellenzék tántoríthatlan és ragyogó ékesszólású tagja rövid időn a legjelesebb politikusok sorába emelkedett, igazi «*vir consilii plenus*» — a mint egy hazánkat abban az időben bejárt angol utazó hölgy, *Miss Pardoe* ne-

vezte. A sérelmi politika egyik leglelkesebb bajnoka volt *Deák Ferencz* oldalán s *Kossuth Lajos*, *Wesselényi Miklós báró* és *Lovassy*

László hűtlenségi perei alkalmával lángoló szavakkal kelt a közszabadságok védelmére. Követtársai bizalma, *Deákkal*, *Bezerédyvel*, *Pázmándyval*, *Eötvössel* és *Pulszkyval* együtt a büntető törvénykönyv előkészítésére kiküldött bizottság tagjai sorába jelölte, melynek munkálata azonban már a jövő, 1843-iki országgyűlésre maradt örökségül.

«*Klauzál — kalauzul áll*» — ezt a szójátékot csinálta reá egy az 1843/4-diki országgyűlés tartama alatt megjelent röpirat. És ez az ósdi szójáték találón jellemzi közéleti szereplését *Klauzálnak*, a ki mindenütt elől állt, a hol a polgárosulás eszméit bele kellett csepegtetni az elfásult közvéleménybe. Ott találjuk *Deák* oldalánál *Kehidán*, mikor az 1843/4-diki

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Klauzál Gábor
"1904"

Szerző

Cím *Klauzál Gábor 1804-1866*

Forrás: *Vasárnapi ujság*

Bp.

(Hely)

1904 XI/27

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Helyszám

KLAUZÁL GÁBOR.

Eibel 1842. évi rajza után.